

KUNTAVAALIT 2021

Vaalilautakuntien puheenjohtajille ja varapuheenjohtajille

Kaupunginhallitus on valinnut Teidät vaalilautakunnan puheenjohtajaksi vuoden 2021 kuntavaaleja varten.

Kuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 18.4.2021.

Helsingin kaupunki on kuntavaaleja varten jaettu 165 äänestysalueeseen, joiden äänestyspaikat ovat vaalipäivänä avoinna kello 9–20.

Vaalipäivän äänestyksestä huolehtii kullakin äänestyspaikalla kaupunginhallituksen asettama vaalilautakunta.

Vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, kolme jäsentä ja viisi varajäsentä, jotka **kaikki** osallistuvat lautakuntatyöskentelyyn. Lisäksi kaikkien vaalilautakuntaan valittujen sekä vaaliavustajien tulee osallistua ääntenlaskentaan äänestyshuoneistojen sulkeuduttua.

Vaalilain mukaan vaalilautakunta on päätösvaltainen, kun siinä on kolme jäsentä, joista yhden tulee olla puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Mikäli syntyy tilanne, jossa sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat tilapäisesti poissa, vähintään kolmijäseninen vaalilautakunta valitsee keskuudestaan tilapäisen puheenjohtajan, joka vastaa vaalilautakunnan työskentelystä.

Vaalilautakunnan puheenjohtajan tulee viipymättä ottaa yhteyttä lautakunnan muihin jäseniin lautakunnan työn järjestämiseksi. Vaalilautakunnan jäsenten yhteystiedot käyvät ilmi kokoonpanolistasta. Jos kokoonpanossa on tyhjiä jäsenpaikkoja, niihin nimetyistä henkilöistä ilmoitamme myöhemmin vaalilautakunnan puheenjohtajalle.

Kehotamme tutustumaan huolellisesti keskusvaalilautakunnan ohjeistukseen vaalilautakunnan tehtävistä ja Oikeusministeriön vaaliohjeet -kirjaan *Vaalilautakunnan tehtävät*.

Oikeusministeriön vaaliohjeet lähetetään postitse myöhemmin, kun olemme saaneet sen oikeusministeriöltä.

Esteellisyys

Mikäli ette pysty osallistumaan vaalilautakunnan työskentelyyn tai olette esteellinen, ilmoittakaa siitä välittömästi keskusvaalilautakunnan toimistoon joko puhelimitse numeroon 09 310 20003 tai 09 310 13344 tai sähköpostitse osoitteeseen vaali.kesvkl@hel.fi.

Esteellisyys tarkoittaa tilannetta, jossa käsittelyn puolueettomuus saattaa vaarantua asiaa käsittelevän henkilön ja käsiteltävän asian välisen suhteen vuoksi.

Esteellinen henkilö ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä asiaa käsiteltäessä. Vaalilain mukaan vaalilautakunnan puheenjohtajana, varapuheenjohtajana, jäsenenä tai varajäsenenä ei saa olla kuntavaalien ehdokas.

Koronavirustilanne

Maailmanlaajuisen covid-19-tartuntatauti-epidemian vuoksi on jouduttu monenlaisiin rajoituksiin ja toimiin. Kuntavaalit 2021 tullaan todennäköisesti järjestämään poikkeuksellisissa oloissa. Tämä tarkoittaa erityisen turvaohjeistuksen noudattamista ja erilaisten hygieniavälineiden (esimerkiksi kasvomaski) käyttöä äänestystä hoidettaessa.

Keskusvaalilautakunta ohjeistaa koronaan liittyvistä turvaohjeista, kun oikeusministeriö ja THL ovat niistä sopineet ja informoineet kuntia.

Vaalimateriaalin luovutustilaisuus

Vaalimateriaali luovutetaan vaalilautakunnan **puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle**, joiden on oltava samanaikaisesti läsnä. Vaalimateriaalin luovutus on **lauantaina 17.4.2021 kello 12.00–18.00** [tarkistetaan tarvittaessa] Kallion virastotalon ala-aulassa, Toinen linja 4 A, 00530 Helsinki.

Koronavirustilanteen takia vaalimateriaalin jakaminen tapahtuu porrastetusti. Vaalimateriaali luovutetaan vaalilautakunnille seuraavanlaisesti:

- **Vaalilautakunnat 1A-26A kello 11.00-13.00.**
- **Vaalilautakunnat 28A-39D kello 13.00-15.00.**
- **Vaalilautakunnat 40A-90A kello 15.00-17.00.**

[tarkistetaan tarvittaessa]

Jos vaalilautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ei pääse paikalle, on yhden jäsenen tai varajäsenen oltava puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan kanssa materiaalin luovutustilaisuudessa. **Tilaisuudessa on oltava läsnä kaksi lautakuntaan nimettyä henkilöä.**

Vaalilautakunnan puheenjohtajan on hyvissä ajoin huolehdittava, että materiaalin luovutustilaisuudessa on paikalla kaksi vaalilautakuntaan nimettyä henkilöä.

Vaalimateriaali sisältää muun muassa vaalileimasimet (2 kpl), vaaliluettelokansiot (2 kpl), äänestysliput, ehdokaslistojen yhdistelmät, opasteita, kyniä ja muita toimistotarvikkeita sekä jäljennöksen vaalilautakunnan asettamispäätöksestä, joka laitetaan näkyville esimerkiksi vaalihuoneiston sisäänkäynnin läheisyyteen. **Mikäli materiaalista puuttuu jotakin, siitä on välittömästi ilmoitettava keskusvaalilautakunnan toimistoon, puh. 09 310 13344.**

Helsingissä on 165 vaalilautakuntaa, joten vaalimateriaalin luovutustilaisuudessa ei voida välttyä jonoilta. Luovutustilaisuudessa noudatetaan turvavälejä ja pyritään välttämään turhaa oleskelua Kallion virastotalon ala-aulassa. Tarvittaessa vaalilautakunnan edustajien täytyy odottaa ulkona.

Vaalimateriaalin luovutustilaisuuteen onkin hyvä varata riittävästi aikaa, sillä tilaisuudessa käydään läpi myös vaalipäivän äänestykseen liittyviä asioita. Samalla siellä on mahdollisuus keskustella ja kysyä vaalipäivään liittyvistä seikoista.

Henkilöllisyystodistus on oltava mukana, sillä vaalilautakunnan edustajien henkilöllisyys tarkistetaan ennen vaalimateriaalin luovutusta.

Vaalimateriaalin säilyttäminen

Vaalilautakunnan tulee huolehtia, että vaalimateriaali säilytetään yön yli varmassa tallessa.
Vaalimateriaalia ei saa säilyttää autossa.

Palkkiot ja korvaukset

Kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaan vaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio on 355 euroa, varapuheenjohtajan 290 euroa, sekä jäsenen ja varajäsenen 245 euroa toimituspäivältä. Palkkioon sisältyy korvaus vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatyöstä, vaalimateriaalin kuljetuksesta kaupungin alueella, vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä ja vähäisestä oman matkapuhelimen käytöstä.

Palkkiosta suoritetaan ennakonpidätys 60 %:n mukaan, mikäli palkkionsaaja ei ole toimittanut verokorttia. Vaalilautakunnan varapuheenjohtajan ja jäsenten tulee toimittaa verokortti tai sen kopio vaalilautakunnan puheenjohtajalle vaalipäivänä tai myöhemmin taloushallintopalveluun (Talpa) joko postitse (Taloushallintopalvelu/Palkkiot, PL 245, 00099 Helsingin kaupunki) tai sähköpostitse (vaali.talpa@hel.fi) [tarkistetaan tarvittaessa].

Erityisesti on korostettava, että palkkionmaksulomake on täytettävä huolellisesti.

Aiemmissa vaaleissa on esiintynyt tapauksia, joissa palkkionmaksulomakkeesta on puuttunut äänestyspaikalla olleiden vaalilautakunnan jäsenten tietoja. Vaalilautakunnan puheenjohtaja vastaa siitä, että se on kaikkien jäsenten osalta asianmukaisesti täytetty ja puheenjohtajan allekirjoittama. Puutteellinen palkkionmaksulomake aiheuttaa palkkion maksamisen viivästymisen.

Kuntalain mukaan luottamushenkilölle suoritetaan korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä.

Taloushallintopalvelu on laatinut erilliset ohjeet vaalipalkkiosta, ansionmenetyksen korvaamisesta ja matkakustannusten korvaamisen menettelystä. Maksamista varten tarvittavat tiedot ilmoitetaan erillisillä lomakkeilla, jotka jaetaan vaalilautakuntien puheenjohtajille ja varapuheenjohtajille vaalimateriaalin luovutuksen yhteydessä.

Vaalilautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja palauttaa täytetyt lomakkeet ja verokortit tai niiden kopiot lautakunnan osalta vaalipäivän päätyttyä Finlandia-taloon, taloushallintopalvelun (Talpan) päivystyspisteeseen.

Vaalityöstä maksettavat palkkio ja korvaukset maksetaan viimeistään 21.5.2021 [tarkistetaan tarvittaessa].

Oman auton tai taksin käyttö

Vaalilautakunnan puheenjohtajalla tai varapuheenjohtajalla on oikeus saada korvausta oman auton käytöstä vaalimateriaalin kuljetuksissa. Korvaus määräytyy kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaan.

Jäsen tai varajäsen saa korvausta oman auton käytöstä vain, jos puheenjohtajalla tai varapuheenjohtajalla ei ole omaa autoa käytettävissään ja auton käyttö liittyy vaalimateriaalin kuljettamiseen.

Jos kellään vaalilautakuntaan kuuluvalla ei ole autoa käytettävissään, puheenjohtajalla tai varapuheenjohtajalla on oikeus käyttää alla mainituissa kuljetuksissa taksia. Kuljettajalta on pyydettävä kuitti, joka liitetään matkakustannusten korvauslomakkeeseen.

Korvausta suoritetaan seuraavista kuljetuksista:

- **17.4.2021.**
Saapuminen vaalimateriaalin luovutustilaisuuteen Kallion virastotalolle, Toinen linja 4 A, 00530 Helsinki, ja vaalimateriaalin kuljettaminen sieltä luotettavaan säilytyspaikkaan.
- **18.4.2021.**
Vaalimateriaalin kuljettaminen tarvittaessa äänestyspaikalle. Ehdokaskohtaisen tuloksen toimittaminen ja vaalimateriaalin palauttaminen alustavan ääntenlaskennan päätyttyä Finlandia-talolle, Mannerheimintie 13 e, 00100 Helsinki sekä matka kotiin.

Taloushallintopalvelun ohjeissa on kerrottu matkakustannusten korvaamismenettelystä.

Äänestyspaikka

Vaalilautakunnan puheenjohtajan on hyvissä ajoin etukäteen otettava yhteyttä ja tutustuttava äänestyspaikkaan. Äänestyspaikka osoitteineen ilmenee kokoonpanolistasta.

Äänestyspaikkoina toimii muun muassa kouluja ja muita kaupungin tiloja, joista on varattu erillinen tila äänestystoimitusta varten. Äänestyspaikoissa ei välttämättä ole käytössä taukotiloja.

Vaalilautakunnan puheenjohtajan on tarkistettava ennen vaaliviikonloppua, että äänestyspaikalla on äänestystoimitukseen tarvittava kalusto (pöydät ja tuolit) sekä äänestyskopit ja vaaliurna, ja että ne ovat kunnossa. Äänestyskopit ja vaaliurna toimitetaan äänestyspaikalle viimeistään 14.4.2021 [tarkistetaan tarvittaessa].

Mikäli äänestyspaikalla ilmenee puutteita, on siitä ilmoitettava keskusvaalilautakunnan toimistoon puhelimitse numeroon 09 310 13344 tai 09 310 20003 viimeistään perjantaina 16.4.2021 kello 12.00 mennessä.

Äänestyskoppien sijoittaminen vaalihuoneistoon

Äänestyskoppien sijoittamisessa vaalihuoneistoon on kiinnitettävä erityisesti huomiota vaalisalaisuuden säilymiseen. Äänestyskoppien välillä on oltava riittävästi tilaa, jotta kulku kuhunkin koppiin voi tapahtua häiritsemättä muissa kopeissa olevia äänestäjiä.

Äänestyskoppeja ei pidä sijoitella niin, että kulku niihin tapahtuu muiden koppien avoimelta puolelta. **Äänestyskoppien sijoittelussa tulee varmistua, että rakennuksessa mahdollisesti olevat valvontakamerat eivät vaaranna äänestäjän vaalisalaisuutta.** Äänestyspaikan henkilökunnalta on syytä kysyä, että voiko valvontakamerat esimerkiksi huputtaa, kääntää sivuun tai laittaa pois päältä, mikäli ne sijaitsevat äänestyskoppien läheisyydessä.

Äänestyspaikalla on yksi muita leveämpi ja kirjoitustasoltaan matalampi ns. esteetön äänestyskoppi, johon mahtuu pyörätuolilla. Kyseisessä äänestyskopissa voivat äänestää muutkin kuin pyörätuolia käyttävät äänestäjät.

Vaaliavustaja

Jokaisella äänestyspaikalla tulee olla vaalilautakunnan nimeämä vaaliavustaja, joka äänestäjän pyynnöstä avustaa tätä äänestysmerkinnän tekemisessä äänestyslippuun. Avustajan on käytettävä rintamerkkiä, johon on merkitty sanat *vaaliavustaja* ja *valbiträde*.

Äänestäjän avustajana äänestysmerkinnän tekemisessä äänestyslippuun voi toimia vain

- vaalilautakunnan nimeämä vaaliavustaja tai
- äänestäjän itsensä valitsema avustaja tai
- äänestäjän niin halutessa vaalilautakunnan jäsen, jollei se viivytä äänestystä.

Vaaleissa ehdokkaana oleva henkilö tai hänen puolionsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaaliavustajana. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoa tai avioliitonomaisessa olosuhteessa ja rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä.

Vaalilautakunta saa ottaa enintään **kaksi** vaaliavustajaa, joiden täytyy olla tehtävään kykeneviä ja riittävän kielitaitoisia täysi-ikäisiä henkilöitä. Vaalilautakunnan puheenjohtaja nimeää yhden ja varapuheenjohtaja toisen vaaliavustajan.

Vaaliavustajan palkkio on 245 euroa toimituspäivältä. Palkkioon sisältyy korvaus vähäisestä oman matkapuhelin käytöstä.

Kehotamme ulkopuolista vaaliavustajaa tutustumaan huolellisesti vaaliavustajaohjeeseen.

Vaaliavustajaksi voidaan nimetä myös vaalilautakunnan jäsen tai varajäsen edellä mainittujen kelpoisuusrajoitusten täytyessä. Jos jäsen tai varajäsen nimetään vaaliavustajaksi, tulee kuitenkin huolehtia siitä, että vaalilautakunta on koko vaalipäivän äänestyksen ajan päätösvaltainen eli vähintään kolmijäseninen. Sinä aikana, jolloin jäsen tai varajäsen on vaaliavustajana, hän ei voi toimia vaalilautakunnan jäsenenä.

Neuvonta

Tietoja vaaleihin liittyvistä kysymyksistä annetaan keskusvaalilautakunnan toimistosta puhelimitse 09 310 13344 tai 09 310 20003 ja sähköpostitse vaali.kesvkl@hel.fi.

Keskusvaalilautakunnan puolesta

Juha Viertola
puheenjohtaja

Veera Reuna
sihteeri